

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการพัฒนารฐานข้อมูลอาหารจากป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบการพัฒนารฐานข้อมูลอาหารจากป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลป่าสัก 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนารฐานข้อมูลอาหารจากป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน และ3) หาแนวทางใช้ประโยชน์จากรฐานข้อมูลที่ได้เพื่อการจัดการป่าชุมชนให้ดีขึ้น การวิจัยนี้ได้ประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีวิทยวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการการพัฒนารฐานข้อมูลจากป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลป่าสักมี 10 ขั้นตอนดังนี้ 1) ค้นหาผู้สนใจปัญหาการจัดการป่าชุมชน 2) ค้นหาทีมวิจัยชุมชน 3) พัฒนาโจทย์วิจัยร่วมกับทีมวิจัยชุมชน 4) ทำความเข้าใจกับทีมวิจัยชุมชน 4 หมู่บ้านเกี่ยวกับโครงการวิจัย 5) ออกแบบกระบวนการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม 6) แลกเปลี่ยนกระบวนการเก็บข้อมูลระหว่าง 4 หมู่บ้าน 7) ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมใน 4 หมู่บ้าน 8) วิเคราะห์ข้อมูลแบบมีส่วนร่วม 9) นำเสนอและวิพากษ์วิจารณ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และ 10) จัดทำฐานข้อมูล นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยจำเป็นที่เอื้อต่อกระบวนการพัฒนารฐานข้อมูล ได้แก่ ทีมวิจัยชุมชน ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้รู้เรื่องป่าชุมชน โจทย์วิจัยที่พัฒนาโดยทีมวิจัยชุมชน การปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เช่น การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอและการวิพากษ์วิจารณ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการทบทวนกระบวนการวิจัย

ส่วนแนวทางการใช้ประโยชน์จากรฐานข้อมูลอาหารจากป่าชุมชน ในระหว่างดำเนินงานวิจัย เน้นการใช้ฐานข้อมูลอาหารจากป่าสร้างการมีส่วนร่วมของแกนนำ ชาวบ้าน เยาวชน คนหาของป่า และภาพถ่าย วิดีทัศน์ ส่วนการใช้ประโยชน์จากรฐานข้อมูลในอนาคต ได้แก่ การวางแผนการจัดการป่าชุมชนใน 4 หมู่บ้านและการขยายผลสู่หมู่บ้านอื่นทั้งตำบลป่าสักรวมทั้งการใช้ข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา “วิชาท้องถิ่นของเรา” โรงเรียนบ้านห้วยม้าโค้ง

The objectives of the research titled "Participatory Developing Process of Data-base on Food from Community Forest of Pasak Sub-district Community, Mueang District, Lamphun Province" were to 1) participatory developing data-base on food from community forest of Pasak sub-district 2) analyse of factor affecting such process, and 3) identify approach to utilize the data-base. The participatory action research was applied as a reserch methodology.

It was found that the data-base developing process is as follow: 1) search for villagers who were interested in community forest management, 2) search for community researchers, 3) participatory develop research question, 4) increse understanding of community researchers in four villages regarding the overall community-based research project, 5) participatory design the data collecting process among four villages, 7) participatory data collection, 8) participatory data analysis in each village, 9) presentation and criticism of the research findings, and 10) finalize the data-base.

Furthermore, the necessary factors effecting the data-base developing process are community researchers, facilitator, forest wisdoms, research questions that developed by community researchers, participatory actions such as data collecting design and collection; data analysis; presentation and criticism of the research findings, reflection of the research process. Additionally, approch to utilize the data-base on food from forest community found to be the utilization of written data, photo and VCD in inereasing the participation of youth and forest food collectors during the process of the development of data framework, and data analysis. In the near future, the data-base will be used for the action plan development of community forest management in four villages, building up network with other villages in Pasak Sub-district and integrate community forest content in "Our Community" subject taught by Hoaymakong Community school.